

Centerpartiet Mål och budget 2023 med plan för 2024 och 2025

För ett tryggt och hållbart Södertälje

Centerpartiets förslag till Mål och budget för 2023 med plan för 2024 och 2025

Innehållsförteckning:

1.	INLEDNING	sid 3
1.1	Omvärldsanalys	sid 5
2.	SÖDERTÄLJE SKA UTVECKLAS OCH VÄXA PÅ ETT HÅLLBART	sid 5
3.	KF-MÅL	sid 7
3.1	Sammanställning av mål på kommunfullmäktige	sid 7
3.2	Kunskapskommunen Södertälje	sid 8
3.3	Södertäljes medborgare	sid 9
3.4	Attraktiva Södertälje	sid 10
3.5	Ekologiskt hållbara kommunen Södertälje	sid 11
3.6	God ekonomi och effektiv organisation	sid 12
3.7	Attraktiv arbetsgivare	sid 13
4.	PÅ VÄG MOT ETT HÅLLBART SÖDERTÄLJE	sid 15
4.1	Barn och ungas uppväxtvillkor	sid 15
4.2	En omsorg att lite på när livet förändras	sid 16
4.3	Säkerhet och trygghet för alla invånare	sid 17
4.4	Segregation och integration	sid 18
4.5	Klimat och miljö	sid 19
4.6	Ett aktivt och framgångsrikt näringsliv	sid 20
4.7	Samhällsplanering, byggande och centrumutveckling	sid 21
4.8	Landsbygd och natur	sid 23
4.9	Kultur, folkbildning, idrott och föreningsliv	sid 24
5.	NÄMNDSPECIFIK INRIKTNING	sid 25
6.	UPPDRAG	sid 29
7.	UPPFÖLJNING	sid 30

1. Inledning

Centerpartiets idéer är resultatet av många människors långa strävan för ett rättvisare, friare och grönare samhälle.

Centerpartiets Södertälje, där hela kommunen lever tillsammans och utvecklas på landsbygden och i staden. Vi ser möjligheter i Södertälje kommuns utmaningar, möjligheter till ökad jämställdhet, trygghet, mångfald, hållbarhet, företagande. I vårt Södertälje sätts barnen och utbildningen i centrum, äldre får välja och har en god kvalitet på sin omsorg, företagen trivs och näringslivet växer och mår bra.

Trygghetsfrågornas betydelse har stärkts under alla fyra åren som vi i Centerpartiet varit en del av majoriteten och är nu aktuellare än på länge. Satsningar på skola och förskola har varit och är fortsatt nödvändiga, något vi i Centerpartiet bejakar och förstärker ytterligare. För att klara arbetet för att återfå tryggheten i hela Södertälje behöver politiken och kommunen kroka arm med de som bor i våra stadsdelar, med organisationer, kyrkor och andra delar av samhället som polisen i kampen mot den organiserade brottsligheten. PAX-samarbetet är en viktig del och kan utgöra katalysator och motor i det arbetet. Centerpartiet kommer att delta aktivt i det arbetet. En viktig del i det är att hålla efter utemiljön enligt devisen rent, snyggt och tryggt, till exempel i våra parker, grönområden, gator, gång- och cykelvägar, stadskärnan, stads- och kommundelar. Ett annat viktigt område är att fortsätta arbetet mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.

Mångfald är ett begrepp som i ett ord fångar mycket av det som är Södertälje. För Centerpartiet är det en av de stora fördelarna med Södertälje. Mångfalden finns överallt, i stad och på landsbygd, personer med olika bakgrunder och tillhörigheter, företagare, entreprenörer och människor med skiftande, stora och breda kompetenser. Utmaningarna är många men mångfalden är en förutsättning som ger stora möjligheter för att lyckas i arbetet med att utveckla och göra Södertälje kommun till en bra plats att leva i. Alla människors lika rätt och värde är centralt för Centerpartiet och kommunen har ett särskilt ansvar att stå upp för särskilt utsatta, t.ex. HBTQI-personer.

Stadens utveckling är central men för att få en bra utveckling måste hela kommunen leva och då måste landsbygdens möjligheter lyftas och äntligen är landsbygdsstrategin klar, något vi gick till val på 2018 och som förhoppningsvis ska underlätta för de som vill bygga, bo, leva och driva företag på landsbygderna och i deras tätorter. Ett viktigt arbete är att fullfölja fibernätsanslutning till alla i hela kommunen som vill.

En stor utmaning är fortsatt sysselsättningen och därför är ökade kontakter och nya sätt att arbeta tillsammans med näringslivet och ideell sektor nödvändig.

Ett omfattande arbete behövs för att få fler företag att vilja vara med och ta sig an samhällets gemensamma utmaningar. När företagen är med på allvar kommer integration och sysselsättning få positiva resultat, tillväxten förstärks och vi får ett bättre samhälle att leva i och skillnaderna i samhället minskar! Våra ungdomar måste redan i skolan få lära sig att bli företagare.

Kommunen har under den senaste mandatperioden aktivt arbetat för att utveckla en bättre och bredare dialog med våra företag. Vissa svårigheter går inte att bortse från, speciellt situationen

under pandemin, men nu har äntligen ett metodiskt arbete startat för att bemötandet och inställningen till företagare ska förbättras. Villkor som kan underlätta företagandet är ett måste, några exempel är förenklade regler, snabbare hantering av myndighetsärenden som bygglov och alkoholtillstånd och öppna för att fler entreprenörer ska kunna konkurrera om att få utföra kommunala tjänster. Vi är övertygade om att det arbetet ska ledas av kommunstyrelsen och som nu en styrgrupp tillsatt av kommunstyrelsen och föreslår att den ska få fortsätta sitt arbete. Vi föreslår därför att en utredning om att införa en arbetslivs- och näringslivsnämnd avslås.

Att skapa det socialt och ekologiskt hållbara Södertälje är en utmaning som vi har framför oss, något vi i Centerpartiet är beredda att arbeta hårt med. Vi är övertygade om att använda tillväxten för att driva miljö- och klimatfrågorna är rätt väg att gå.

Inom förskolan ska kvalitet och mångfald klaras genom att tillföra resurser och hålla nere barngruppernas storlek. För att ge alla barn och ungdomar möjlighet att nå kunskapsmålen måste kvaliteten i grund- och gymnasieskolorna ständigt förbättras och utvecklas i en lärarledd skola. Rektor måste få tid att ta ett större ansvar för skolans pedagogiska resultat. Många saker påverkar den psykiska ohälsan bland våra barn och unga, ytterligare satsningar på kuratorer, psykologer och skolhälsovård är viktiga verktyg.

I äldreomsorgen måste kvalitet och mångfald fortsatt lyftas och säkerställas för att förebygga ohälsa och värna livskvaliteten. Valfrihet är viktigt, kombinerat med kvalitetskontroller, för att säkerställa brukarnas behov och integritet. Andra angelägna frågor för våra äldre är god mat, måltidsmiljöer, förebyggande hälsovård och välutvecklade mötesplatser för våra äldre.

Kommunens arbete med kvalitét handlar om att utöka värdet för medborgarna. En offensiv kvalitetsutveckling bidrar till ett framgångsrikt Södertälje där varje verksamhet är en lärande organisation som ständigt utvecklas för Södertäljebornas bästa. Detta kräver insatser, samt ett ledarskap som styrprocesser i förbättring och förändringar. Personalen måste få en större delaktighet, ett tydligt ansvar och ledarskap. Då blir personalen vår största tillgång för att hitta nya framtidslösningar.

En stor del av kommunens verksamhet bedrivs av entreprenörer/företag inom alla områden från snöröjning till skolor och gruppboenden. Därför måste kvalitetsutveckling ske i samarbete med våra olika entreprenörer och systematiseras och förbättras oavsett bransch.

På denna grund föreslår Centerpartiet en budget för ett Södertälje som ger alla delaktighet, ökat självbestämmande och en god jordmån för ALLA människor att växa. Vår budget ger också förutsättningar för att skapa en bred plattform kring frågor som sysselsättning, hållbar utveckling och kvalitetssäkring av den kommunala verksamheten.

Tage Gripenstam, gruppledare

1.1 Omvärldsanalys

Den ekonomiska prognosen är att landet går in i en lågkonjunktur under 2023. Trots pandemin under 2020–2022 har kommunen haft starka resultat i ekonomin, så ser även prognosen ut för i år.

En skakig omvärld och hög inflation innebär att säkerhetsläget har förändrats i hela landet, så även i Södertälje. För att kunna stärka tryggheten för medborgarna behövs ökade samarbeten mellan myndigheter, skolor, föreningar, näringsliv och civilsamhälle. Vi ska fortsätta vårt intensiva arbete med att identifiera och åtgärda otrygga miljöer och bekämpa organiserad brottslighet. Detta arbete fortsätter vi att värdera högt.

Kommunens nya klimat- och miljöstrategi visar riktningen framåt i den del kommunen ska ta ansvar för. Vi behöver hålla i det, speciellt som vi har en regering som avvecklar klimatarbetet och tar mindre ansvar för klimatmålen. Likaså drabbas kultur- och idrottsverksamheterna av så väl pandemins som omvärldens effekter.

I en tid som fortfarande i hög grad präglas av osäkerhet kommer Södertälje kommuns förutsättningar att påverkas av arbetsmarknadens utveckling nationellt. För att uppfylla uppdraget gentemot invånarna krävs att kompetensförsörjningen säkras. Arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare fortsätter och utvecklas. Kommunen behöver vara en arbetsgivare med goda villkor och bra möjligheter till utveckling, exempelvis kompetensutveckling genom Äldreomsorgslyftet och kommunens kompetensförsörjningsfond.

Det är glädjande att Södertälje kommun fortsätter växa. År 2035 beräknas vi vara 122 740 personer. Numerärt kommer barn i åldern 6 - 15 år och personer mellan 65 och 69 öka mest. En växande befolkning ställer krav på nya investeringar och vi kommer fortsätta ha en hög takt i bostadsbyggandet. Investeringar i allt från infrastruktur, verksamhetslokaler och kultur behövs för att minska sociala skillnader, möta klimatmål och bygga en styrka för att möta framtida kriser.

2. Södertälje ska utvecklas och växa på ett hållbart sätt

Agenda 2030 – de globala målen

Södertälje kommun använder begreppet hållbarhet för att beskriva den utveckling vi vill se över tid. Hållbar utveckling syftar till ett samhälle där alla känner sig inkluderade och känner tillit, där samhället finns som stöd när du behöver omsorg och där var och en ges utrymme och kunskap att bidra till samhället efter bästa förmåga. En hållbar utveckling handlar om långsiktighet och kan definieras som "utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina".

Kommunens hållbarhetsarbete utgår från Agenda 2030 och de globala målen, vilket är den mest ambitiösa överenskommelse för hållbar utveckling som världens ledare någonsin har antagit. Planen är att agera för att minska fattigdom, orättvisor och ojämlikheter och vända klimatkrisen fram till 2030. Södertälje kommun har ett ansvar att inom vårt geografiska område och mandat se till att målen förverkligas. Arbetet ska genomsyra alla kommunens verksamheter.

Begreppet hållbar utveckling kan delas upp i tre dimensioner – social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet. De tre dimensionerna överlappar, påverkar och är beroende av varandra och är det övergripande målet för alla verksamheter i Södertälje kommun

Social hållbarhet

För Södertälje kommun betyder social hållbarhet att alla invånare får sina rättigheter och behov tillgodosedda i ett välfärdssamhälle. Ett socialt hållbart samhälle är jämlikt och människor har inflytande och ges likvärdiga förutsättningar att leva ett gott liv med god hälsa. När välfärdssektorns verksamheter såsom skola och äldreomsorg fungerar bra, stärker detta den sociala hållbarheten. Samhällsplaneringen kan på olika sätt bidra till den sociala hållbarheten. Exempelvis handlar det om att ta hänsyn till hur infrastruktur, bostadsbyggande, parkmiljöer och friluftsområden påverkar den sociala hållbarheten. Ett samhälle med hög tolerans där människors lika värde står i centrum kräver att människor känner tillit och förtroende till varandra, till samhällets gemensamma institutioner och att de är delaktiga i samhällsutvecklingen. Insatser för kultur, idrott och demokrati är av största vikt för att bevara och utveckla den sociala hållbarheten.

Ekologisk hållbarhet

Den ekologiska hållbarheten utgör en ram för de två andra hållbarhetsdimensionerna då jordens ekosystem skapar förutsättningar för social och ekonomisk hållbarhet. Friska ekosystem behövs för att människan ska kunna leva, livnära sig och skapa en ekonomisk trygghet. Vi lever idag utanför gränserna för långsiktig ekologisk hållbarhet och samhället behöver ställa om för att leva inom de ramar som planeten och närmiljön klarar av. I en hållbar utveckling tar Södertälje kommun ansvar för att minska utsläppen och stärka den biologiska mångfalden. Alla verksamheter inom Södertälje kommun ska ta ansvar för att minska sin miljö- och klimatpåverkan och föregå med gott exempel. Det handlar exempelvis om ökad kunskap, val av miljövänliga produkter och material, energieffektivisering och att nå klimatmålen. Vi skyddar värdefull natur och förbättrar den ekologiska statusen i kommunens sjöar och vattendrag.

Ekonomisk hållbarhet

Ekonomi är ett verktyg för att uppnå social och ekologisk hållbarhet. Ett starkt näringsliv och hög grad av förvärvsarbete och sysselsättning skapar förutsättningar för tillväxt och ekonomisk hållbarhet. Södertälje har ett unikt geografiskt läge och en stark forsknings- och innovationskultur. Med både småföretagande och konkurrenskraftig exportindustri bidrar Södertälje kommun till svensk tillväxt. Med en mångfald av arbetstillfällen bidrar Södertälje kommun till en ekonomisk hållbarhet i regionen.

En långsiktigt hållbar ekonomi är grunden för att säkra framtidens välfärd. Södertälje kommuns ekonomi ska präglas av ordning och reda samt hög effektivitet. För att bygga vår gemensamma framtid är det viktigt att arbeta med långsiktig kompetensförsörjning och ansvarsfull resursanvändning. Kommunfullmäktige har fastställt riktlinjerna för god ekonomisk hushållning vilket handlar om att styra ekonomin både i ett kortare och i ett längre perspektiv och att varje generation ska bära sina egna kostnader. De tjänster som kommunen ska tillhandahålla och de satsningar som görs ska hålla under överskådlig tid.

3. KF-mål

För att utveckla Södertälje på ett hållbart sätt har kommunfullmäktige tagit fram åtta övergripande mål. Målen har kategoriserats i sex målområden som är viktiga för att på ett långsiktigt och hållbart sätt utveckla Södertälje.

3.1 Sammanställning av mål på kommunfullmäktigenivå

	Målområde	Mål
Kommunövergripande mål	Kunskapskommunen Södertälje	<ul style="list-style-type: none"> Resultaten i förskolan, skolan och vuxenutbildningen ska förbättras
	Södertäljes medborgare	<ul style="list-style-type: none"> Medborgarna har inflytande och är delaktiga Medborgarna har goda livsvillkor Medborgarna får en god service och hög tillgänglighet
	Attraktiva Södertälje	<ul style="list-style-type: none"> Södertälje är en attraktiv kommun att bo i, att driva företag i och är en plats som attraherar studenter och besökare
	Ekologiskt hållbara kommunen Södertälje	<ul style="list-style-type: none"> Senast 2030 är Södertälje kommun klimatneutral Den biologiska mångfalden stärks i Södertälje kommun
Mål för att säkerställa resurser till kommunövergripande mål	God ekonomi och effektiv organisation	<ul style="list-style-type: none"> Södertälje kommun har en god ekonomisk hushållning
	Attraktiv arbetsgivare	<ul style="list-style-type: none"> Genom att vara en arbetsgivare som kännetecknas av god arbetsmiljö, jämställdhet och likvärdighet kan Södertälje kommun rekrytera och behålla medarbetare med rätt kompetens

Uppföljningen av kommunfullmäktiges mål bryts ner på nämndnivå. Nämnderna ska, med undantag av målområdet "Attraktiv arbetsgivare", förhålla sig till kommunfullmäktiges mål i sina verksamhetsplaner. Detta genom att utifrån kommunens styrmodell och nämndernas reglementen förtydliga och konkretisera målen inom ramen för sitt specifika samhällsuppdrag. Kommunstyrelsen är uteslutande det organ som följer upp målområdet "Attraktiv arbetsgivare".

I uppföljningen förutsätts nämnderna ta ansvar för att inhämta nödvändig information och ha uppsikt över verksamheten för att kunna bedöma hur det går i förhållande till målen.

3.2 Kunskapskommunen Södertälje

Resultaten i förskolan, skolan och vuxenutbildningen ska förbättras

Det övergripande målet för förskolan och skolan är att alla barn och elever ska uppnå de mål som finns och det är utifrån detta övergripande mål som alla beslut och aktiviteter ska utgå. Skolan och förskolan ska vara en trygg miljö och en plats som stärker barnen och elevernas självkänsla och ger dem framtidstro. Utifrån det övergripande målet ska enheternas kvalitetsarbete vara systematiskt, strategiskt och forskningsbaserat. Särskilt viktigt är att alla förskolor och skolor utvecklar sin kvalitet inom de fyra områden som kommunen valt att prioritera, då forskningen visar att de leder till förbättrade resultat.

De områden som prioriteras är:

Tydlig pedagogisk ledning

Ledare inom verksamheterna ska se till att utvecklingsarbete utgår från en väl känd verksamhetsidé, att medarbetarna har rätt kompetenser och håller en kvalitet som motsvarar högt ställda krav och förväntningar i sitt arbete.

Lärande organisationskultur

Såväl ledare som medarbetare ska säkra att organisationskulturen i våra verksamheter kännetecknas av erfarenhetsutbyte och samarbete och att det kontinuerliga kollegiala lärandet får effekter i undervisningen samt i barnens och elevernas lärande.

Mål- och resultatstyrning

Det ska utvecklas en ansvarskultur där ledare och medarbetare bidrar till att stärka kvaliteten i våra verksamheter utifrån sina respektive roller och uppdrag. Resultat och analyser ska leda till att ständiga förbättringsåtgärder vidtas för att förbättra arbetet i förskolor, grundskolor och gymnasier.

Hög kvalitet i undervisningen

Ledare och medarbetare ska säkra att undervisningen vilar på forskning och beprövad erfarenhet och att det utvecklas en samsyn kring de framgångsfaktorer som stödjer hög måloppfyllelse.

En fortsatt utveckling av Södertälje Science Park tillsammans med KTH i Södertälje är viktig för industrin och samhällsutvecklingen. Kommunen ska bidra till att stärka kompetensförsörjningen till arbetsmarknaden genom att arbeta för att öka utbudet av utbildningar inom högskola och yrkeshögskola.

Vuxenutbildningen, där Komvux, SFI och yrkeshögskolan ingår, tar och ska fortsätta att ta ett stort ansvar för att stärka fler vuxnas kunskaper i det svenska språket. Vuxenutbildningen ska vidare erbjuda jämlika och jämställda möjligheter för fler medborgare att få en yrkesutbildning eller en behörighet för vidare studier.

Relaterade program och planer:

- Plan för systematiskt kvalitetsarbete

3.3 Södertäljes medborgare

Medborgarna har inflytande och är delaktiga

Södertäljes medborgare förväntas vara delaktiga i utvecklingen av kommunens verksamheter och i övriga samhället. De ska därför ha goda möjligheter att på lika villkor kunna delta i samhällslivet, påverka sin vardag och ha möjlighet till insyn och inflytande. Rätten och möjligheten att vara aktiv medborgare och att forma villkoren för beslutsfattandet ska vara jämställd.

Efter det senaste valets minskade valdeltagande krävs ett omtag kring frågor gällande demokrati och delaktighet. Att endast 63,35 procent valde att gå till valurnan i september 2022 skickar en tydlig signal om att vi har en lång väg att gå.

Vi behöver därför upprätta former för både konstruktiva, direkta medborgardialoger och en rättvisande analys av orsaker till att medborgare väljer att inte rösta för att se vilken väg vi behöver ta i det fortsatta arbetet med demokratifrågor. Vårt mål är att alla ska känna sig inkluderade och delaktiga, även mellan val. Därför bildar vi en ny styrgrupp för demokratiutveckling som under mandatperioden ska arbeta med såväl nya som beprövade metoder för att minska utanförskap och öka röstdeltagande.

Relaterade program och planer:

- Handlingsplan för demokratiutveckling 2021–2024

Medborgarna har goda livsvillkor

Goda livsvillkor är viktigt för den sociala hållbarheten och förutsätter såväl en väl fungerande kommunal verksamhet, som en levande arbetsmarknad och ett starkt civilsamhälle.

Alltför många barn växer upp i fattigdom och där har kommunen en viktig funktion att fylla. Skolan blir extra viktig. Södertälje strävar också efter att ge barn och ungdomar Stockholmsregionens bästa möjligheter till att syssla med kultur och idrott under sin uppväxt. En viktig satsning är att bredda målgruppen till kulturskolan genom att sänka avgifterna och stärka kvaliteten. Barn och unga ska ha möjlighet att vistas i trygga, hälsosamma och inspirerande lek-, idrotts-, kultur-, fritids- och friluftsmiljöer.

Goda livsvillkor innebär att kommunen ska utveckla villkoren för alla oavsett ålder, kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, funktionsnedsättning, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning. Medborgarna ska på lika villkor kunna delta i samhällslivet och man ska känna sig trygg och säker där man befinner sig, inte minst i hemmet. Goda livsvillkor handlar också om att ha en god hälsa och en rik fritid. Kultur och närhet till natur är viktiga delar som bidrar till att människor mår bra.

Relaterade program och planer:

- Folkhälsost strategi 2021–2024
- Biblioteksplan 2022–2025
- Handlingsplan för suicidprevention 2019–2022 (revidering pågår)
- Handlingsplan mot våld i nära relationer 2021–2023

Medborgarna får god service och hög tillgänglighet

Södertälje kommuns verksamheter ska kännetecknas av god service och hög tillgänglighet. Verksamheterna ska ständigt sträva efter att leverera bra kvalitet. Av särskild vikt är kvaliteten i kommunens välfärdsverksamheter som ska präglas av trygghet, värdighet och respekt. När man är i behov av omsorg ska samhället finnas där som ett stöd.

I sina kontakter med kommunen ska medborgarna ges ett gott bemötande samt ha lätt att få information om kommunens uppdrag, tjänster och åtaganden. Svar på frågor och synpunkter ska ges skyndsamt. Det ska finnas möjlighet att inhämta information och göra ärenden så enkelt och snabbt som möjligt, till exempel via e-tjänster och digitala verktyg.

3.4 Attraktiva Södertälje

Södertälje är en attraktiv kommun att bo i, att driva företag i och är en plats som attraherar studenter och besökare.

Södertälje kommun ska vara och upplevas som en attraktiv plats att leva och bo i – en plats där människor trivs. Vi ska bidra till en hög livskvalitet genom att erbjuda bra förutsättningar för ett rikt kultur-, fritids- och idrottsliv, bra bostäder, en väl fungerande infrastruktur liksom många spännande arbetsmöjligheter. Genom ett starkt näringsliv skapas fler arbetstillfällen, tillväxt, bra service och en ökad attraktionskraft. Företag ska få ett bra bemötande, god service och bra möjligheter att etablera sig och växa här. Kvinnor ska ha samma möjligheter som män att starta och driva företag som kan växa. Södertäljes invånare ska kunna utvecklas och besökare ska hitta många attraktiva besöksmål och evenemang i Södertälje. Kommunen ska marknadsföra Södertäljes besöksmål.

Södertälje kommun ska vara känt för att vara en välkomnande plats som erbjuder en genuin stadskärna och vacker natur kombinerat med en levande landsbygd och för att vara en plats där världarna möts. Världsledande medicintillverkning, lastbilar och bussar samt hållbara livsmedel är några näringsområden som utmärker Södertälje kommunen och bidrar till att göra den attraktiv.

Relaterade program och planer:

- Näringslivsstrategin 2021–2025
- Översiktsplanen 2013–2030
- Utbyggnadsstrategin 2019–2036

3.5 Ekologiskt hållbara kommunen Södertälje

Södertälje kommun minskar sina utsläpp och sin miljöbelastning och ger förutsättningar till medborgare och företag att kunna leva hållbart

Kommunens egna verksamheter ska sträva efter att ligga i framkant i klimat- och miljöarbetet. Kommunen ska aktivt ta tillvara möjligheterna att begränsa miljöpåverkan och skapa lösningar och infrastruktur som underlättar för medborgare, verksamheter och företag att göra hållbara val. Viktiga metoder är att hitta former för samverkan med näringslivet för att få samsyn i klimatarbetet och arbeta efter en plan för att minska koldioxidutsläppen. Ansvarsfull energianvändning, minskade utsläpp, medveten konsumtion och höga miljökrav vid upphandling är nödvändiga delar i ett hållbart samhälle.

Klimatanpassning och värdet av ekosystemtjänster ska beaktas i samhällsplaneringen för att säkerställa långsiktigt hållbara lösningar. En välutvecklad grönstruktur i hela kommunen stärker ekosystemtjänster såsom renare luft, minskad risk för översvämningar och buller. För att gynna den biologiska mångfalden ska naturvärden bevaras och utvecklas, samtidigt som tätortsnära natur och grönområden tas tillvara för rekreation och friluftsliv. Genom kommunens måltidsverksamhet och odlingsstrategi stärks förutsättningarna att leva hållbart i kommunen.

Vatten spelar en central roll i Södertälje, med sin kust och många vattendrag. För att säkerställa dricksvatten av god kvalitet, friska sjöar och hav som ger möjlighet till bad och fiske, ska arbetet med att förbättra vattenkvaliteten, näring i kretslopp och giftfri miljö fortsätta.

För att främja en god hälsa och minska klimatpåverkan ska luftkvaliteten i staden förbättras.

Relaterade program och planer:

- Miljö- och klimatstrategi 2022–2030
- VA-plan 2017–2030
- Avfallsplan 2030
- Vattenplan 2018-tills vidare
- Odlingsstrategin 2018–2030
- Livsmedelsförsörjningsstrategi 2022–2030
- Pollineringsplan 2020–2022 – Aktualitetsprövning
- Skogspolicy 2018-tills vidare
- Grönstrategi 2022–2030
- Cykelplan 2019- till vidare

3.6 God ekonomi och effektiv organisation

Södertälje kommun har en god ekonomisk hushållning

God hushållning och långsiktig ekonomisk hållbarhet ska råda i hela kommunkoncernen.

Verksamheterna ska bedrivas ändamålsenligt och effektivt. Alla delar i kommunkoncernen ska vara framåtsyftande i sina ekonomiska åtaganden och sträva efter att inte lämna över kostnader och svåra prioriteringar till kommande generationer.

Ordning och reda i ekonomin är en förutsättning för kvalitetsutveckling i verksamheter, såväl för kommunala utförare och kommunala bolag, som för verksamheter som på kommunens uppdrag bedrivs av privata utförare.

Specifikt för ekonomistyrningen följer kommunfullmäktige upp nedanstående mått på ekonomisk stabilitet. Den förväntade trenden är en bedömning. En oförändrad trend kan bestå av en svag upp- eller nedgång.

Kommunfullmäktiges indikatorer	Senaste värde*	Förväntad trend 2022	Förväntad trend 2023	Förväntad trend 2024
Soliditet kommunkoncern, inkl. pensionsåtaganden, %	30,3	<i>Minska</i>	<i>Öka</i>	<i>Öka</i>
Resultat exkl. jämförelsestörande poster kommun, mnkr	404,2	<i>Minska</i>	<i>Öka</i>	<i>Öka</i>
Resultat efter skatt koncern, mnkr	709	<i>Minska</i>	<i>Öka</i>	<i>Öka</i>
Nettokoncernskuld, tkr/inv	69	<i>Oförändrad</i>	<i>Oförändrad</i>	<i>Oförändrad</i>
Rating (S&P Global Rating)	AA+	<i>Oförändrad</i>	<i>Oförändrad</i>	<i>Oförändrad</i>
Kommunens budgetföljsamhet	100,2	<i>Öka</i>	<i>Öka</i>	<i>Oförändrad</i>
Andel skatter och bidrag, %***	6,2	<i>Minska</i>	<i>Öka</i>	<i>Minska</i>

*Årsredovisning 2021

**bekräftad 6 juni 2022

***Resultat exklusive jämförelsestörande poster i frånhållande till skatteintäkter och statsbidrag

Relaterade program och planer:

- Riktlinjer för God Ekonomisk Hushållning
- Fullmäktiges program för mål och riktlinjer för privata utförare 2019–2022 (revidering pågår)
- Digitaliseringsstrategi 2019–2022 (aktuell för förlängning)
- Handlingsplan för stävjande av fusk och bedrägeri 2015-tills vidare

3.7 Attraktiv arbetsgivare

Södertälje kommun kan rekrytera och behålla medarbetare med rätt kompetens

Södertälje kommun ska vara en attraktiv och jämställd arbetsgivare. Kommunen ska erbjuda utvecklande arbetsplatser, en bra arbetsmiljö och ett gott ledarskap samt villkor och förmåner som gör att vi kan attrahera och rekrytera morgondagens medarbetare, vilket innebär att kommunen bland annat erbjuder praktikplatser för studerande, likväl som att behålla dagens medarbetare genom att erbjuda utvecklingsmöjligheter. Förutsättningarna för ett hållbart medarbetarengagemang ska fortsätta att stärkas.

Under de närmaste åren finns fortsatt stora förutsättningar till utveckling och förbättringar med stöd i kompetensförsörjningsfonden och kompetensförsörjningsplanen som togs fram 2018 och nu förlängs till och med 2025. En av de viktigaste strategierna för att stärka kompetensförsörjningen är att skapa möjligheter för medarbetare till interna karriärvägar, att ta mer ansvar och vidareutvecklas i organisationen. Kommunen ska fortsatt ställa krav på att personalen har goda kunskaper i svenska. Åtgärder ska genomföras både för att säkra svensk kunskaper vid rekryteringstillfället samt för att utveckla språkkunskaper hos befintliga medarbetare.

Ledarskapet är en avgörande faktor för möjligheten att lyckas som arbetsgivare. I förvaltningen har principer för chefsuppgifterna fastställts, i syfte att säkerställa att hela organisationen utvecklas i riktning mot att chefer i samtliga verksamheter har ett rimligt antal medarbetare. Antalet medarbetare per chef är relevant såväl för chefers förutsättningar att kunna utöva ett bra ledarskap som för medarbetarnas möjlighet till bra dialog och återkoppling. Vårt arbetsgivarerbjudande vad gäller chefsuppgifterna i kommunen är därmed lika viktigt att stärka vid rekrytering av chefer som i övrig personalförsörjning. Kompetens kommer alltid i första hand vid rekryteringar, men vi ser ett långsiktigt värde med att en ökad andel chefer har god kunskap om lokalområdet och på sikt är bosatta i Södertälje kommun.

En jämställd arbetsgivarpolitik ska motverka skillnader i arbetsvillkoren mellan mans- och kvinnodominerade arbetsplatser. Arbetsvillkoren särskilt inom äldreomsorgen behöver fortsätta utvecklas. Utifrån de senaste årens förbättringsarbete ska implementering ske av nya sätt att jobba med bemanning, schemaläggning och organisering av arbetet. Vägen mot heltid som norm går vidare och i nu gällande handlingsplan ska heltid senast 2024 vara normläget för anställning i Södertälje kommun. Otrygga anställningsformer ska begränsas. Arbetsstidsförläggningen ska utvecklas och delade turer ska fortsatt undvikas.

Arbetsmiljöfrågorna är av avgörande betydelse, för att kommunen ska vara en bra arbetsgivare. Den som är anställd ska känna sig trygg och trivas med sitt arbete. Södertälje kommun ska fortsätta säkra det långsiktiga hälsoarbetet så att den trend med sjunkande sjukfrånvaro som fanns innan pandemin återvänder och består. Insatser mot den arbetsrelaterade ohälsan är nödvändiga, särskilt inom äldreomsorg och förskola där sjukfrånvaron fortfarande, oavsett pandemin, är på en alltför hög nivå.

Kommunens förvaltning och bolag ska i allt högre grad samverka kring arbetsgivarfrågor.

Det är av största vikt att säkra tilliten till den kommunala organisationens förvaltning och bolag. Kommunen ska som ett led i det stärka arbetet med bakgrundskontroller, bland annat för att motverka organiserad brottslighet.

Specifikt för arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare följer kommunfullmäktige upp nedanstående mått på stabilitet i kompetensförsörjningen. Den förväntade trenden är en bedömning. En oförändrad trend kan bestå av en svag upp- eller nedgång.

Kommunfullmäktiges indikatorer	Senaste värde*	Förväntad trend 2022	Förväntad trend 2023	Förväntad trend 2024
Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen – Totalindex	77	Öka	Öka	Öka
Personalomsättning (%)	9,3	Minska	Oförändrad	Oförändrad
Andel heltidsarbetande (%)	88	Öka	Öka	Öka
Sjukfrånvaro (%)	7,2	Minska	Minska	Minska

*Senaste värde avser utfall enligt årsredovisning för 2021

Riktvärden för åren 2023–2025 kan komma att revideras när utfallet för 2022 är klart.

Relaterade program och planer:

- Kompetensförsörjningsplan 2022–2025
- Handlingsplan – heltid som norm 2021-2024

4. På väg mot ett hållbart Södertälje

4.1 Barn och ungas uppväxtvillkor

Södertälje kommun ska vara den bästa kommunen i Stockholms län för barn och unga att växa upp i. Barn och unga är och kommer fortsätta vara vår främsta prioritet. Alla barn i vår kommun ska ha goda, jämlika uppväxtvillkor, oavsett föräldrarnas bakgrund, inkomst eller livsval. Arbetet börjar i skolan – en likvärdig skolgång med bra undervisning är det bästa sättet att stärka elevernas förutsättningar och förebygga utanförskap.

Målet är att stärka elevernas kunskapsresultat och minska familjebakgrundens betydelse för hur det går i skolan. För att ge möjlighet att lyckas uppnå detta ska skolorna arbeta med att utveckla undervisningen. Södertälje har hög lärartäthet jämfört med andra kommuner i länet och andelen utbildade lärare och förskollärare har ökat. Grunden för bra undervisning är bra och utbildade lärare och arbetet med kompetensförsörjning inom skolan ska fortsätta. Förutsättningar ges att fortsätta utveckla undervisningen med vetenskapliga och beprövade metoder, till exempel tvåläraresystem och läxhjälp, i alla skolor.

Steg har tagits för att stärka resursfördelningen till förskoleklassen. Det arbetet behöver fortsätta i takt med att förskoleklassen blir obligatorisk. Nu avsätts ytterligare medel till skolan och förskolan, dock i en ekonomisk osäker tid där det är svårt att förutse skolans kostnadsökningar under budgetperioden. Centerpartiet föreslår ytterligare resurser utöver majoritetens förslag på 2 mkr till förskoleklass för att snabbare kunna öka elevpengen

Centerpartiet har föreslagit en översyn och genomlysning av resursfördelningsmodellen för att säkerställa att alla skolor får så likvärdiga förutsättningar som möjligt att bedriva undervisning. Arbetet med detta behöver fortsätta och slutföras.

Extra resurser riktades i föregående budget för att kunna arbeta bättre med barn med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, och för att minska ungas psykiska ohälsa. Dessa resurser ligger kvar i budgeten och arbetet är viktigt. Det är viktigt att påbörja detta arbete redan i förskolan. Centerpartiet föreslår en riktad satsning på 2 mkr utöver majoritetens förslag till förskolan för arbetet med NPF.

Förskolan spelar en viktig roll för barns uppväxtvillkor. Därför behöver vi stärka förskolan och fortsätta arbeta för att förskolegrupperna blir mindre och pedagogerna och förskoleplatserna blir fler. Därför tar vi ett helhetsgrepp kring planeringen av kommande förskolor för att säkra förskoleplatser för de som behöver, bland annat med mindre förskolor. Investeringar i förskoleplatser planeras att slutföras, genomföras eller inledas i Glasberga, Östertälje, Brunnsäng, Enhörna och Kallfors. Arbetet med att se över och rusta upp barns lekmiljöer runt om i kommunen ska fortsätta.

I förskolan och grundskolan läggs grunden för lärande och kunskap. Det eleverna får med sig ska sedan användas till att så många som möjligt får en gymnasieexamen. I Södertälje finns både kommunala och fristående gymnasieskolor som tillsammans ger ett starkt utbud av gymnasieutbildningar jämfört med övriga Stockholmsregionen utanför Stockholm stad. Efter den översyn av programutbudet som har genomförts på utbildningsnämndens uppdrag ska Södertälje kommun fortsätta erbjuda ett starkt och varierat gymnasieutbud där man ska sträva efter en bra samverkan med näringsliv, föreningsliv, andra huvudmän och närliggande kommuner.

När Södertälje växer behöver också skollokaler utvecklas. Investeringar i nya lokaler, exempelvis en ny skola i Enhörna, ska genomföras.

Tillgång till kultur och idrott är viktigt både för folkhälsan och för att skapa ett inkluderande samhälle. Genom kultur, fritidsaktiviteter och idrott öppnar vi upp för samarbeten och möten som annars skulle vara svåra att åstadkomma. Idrotten är en viktig del också av skolan och medel avsätts i budgeten för att kunna utveckla idrottsprofilerna vid Rosenborgsskolan och arbetet med idrottsutbildning på gymnasienivå. I denna budget ökar vi förutsättningarna och satsar på fler idrottsplatser/hallar i hela kommunen.

Även utanför skolmiljön ska Södertälje kommun vara en trygg och bra plats för våra barn och unga. Utvecklingen av kommunens fritidsgårdar fortsätter och de ska vara attraktiva miljöer där alla känner sig välkomna med en strävan att utöka öppettiderna. Skolorna och fritidsgårdarna ska ha ett tydligt jämställdhetsperspektiv och vara till för både tjejer och killar. Fritidsgårdarna ska fortsätta arbeta aktivt för att alla ska känna sig inkluderade och välkomna.

En del i det förebyggande arbetet för barn och ungas hälsa är familjecentraler, som innebär en samlokalisering av mödra- och barnhälsovård, öppen förskola och socialtjänst. Syftet är att med ett så tidigt stöd som möjligt förebygga ohälsa, samtidigt som man stöttar föräldrar och barn i deras livssituation. Det finns idag två familjecentraler, en i Geneta och en nyöppnad i Hovsjö. Under budgetperioden ska en utredning genomföras för att se var ytterligare familjecentraler kan etableras.

4.2 En omsorg att lita på när livet förändras

En av kommunens viktigaste uppgifter framåt är att fortsätta utveckla välfärden med bland annat fokus på äldreomsorgen. Nya boenden för äldre i de former som efterfrågas och insatser för ökad trivsel hos både brukare och personal är väsentliga delar. Vi ser positivt på idéerna aktörer. På ålderns höst ska ingen behöva känna oro över sitt boende eller för att inte få den hjälp man behöver, oavsett om den äldre väljer att bo kvar hemma eller i en annan boendeform. Det behöver finnas fler alternativa boendeformer, med exempelvis mellanbonden och särskilda boenden för äldre. Aktivitet och engagemang ska tas tillvara i samhället så länge den äldre orkar, kan, vill och kommunen ska vara behjälpliga med att skapa fler mötesplatser för äldre. Äldreomsorgen ska präglas av omtanke, ordning och reda och ett tydligt samhällsansvar.

Antalet platser i kommunens vård- och omsorgsboenden behöver byggas ut allteftersom målgruppen och efterfrågan växer. Arbetet med vård- och omsorgsboende i Lina fortgår. Arbetet med att kunna erbjuda nya boendeformer för äldre ska intensifieras.

I Mölnbo-Vårdinge kommundel har det länge efterfrågats ett vård- och omsorgsboende. Vi i Centerpartiet aktualiserar frågan och föreslår att ett nytt boende utreds under 2023 och avsätter utredningsmedel till detta.

Verksamheten ska hålla hög kvalitet och professionalitet oavsett om det är externa aktörer eller inom kommunens egen regi. Externa aktörer inom äldreomsorgen är ett komplement till verksamheten i egen regi. För att fortsätta bygga en trygg äldreomsorg med hög kvalitet har vi fortsatt beslutat att frånta det generella effektiviseringskravet från äldreomsorgsnämnden. En annan viktig satsning är att fortsätta arbetet med förstärkt grundbemanning till äldreomsorgen som säkerställer en högre kontinuitet.

Det är alltför många äldre som drabbas av ensamhet eller depression och annan psykisk ohälsa. Det förebyggande arbetet ska stärkas och fler mötesplatser som möjliggör samvaro, kulturupplevelser och andra aktiviteter för äldre ska utvecklas. Träffpunkter är viktiga att utveckla, gärna generationsöverbyggande verksamheter där barn, unga och äldre träffas.

En god måltid handlar om såväl upplevelsen som tillagning och råvaror. I Södertälje kommun har vi kommit långt när det gäller arbetet med goda och hållbara måltider. Det är angeläget att fortsätta utveckla detta arbete för Södertäljes äldre. Maten i kommunens äldreboenden ska lagas så nära brukaren som möjligt, vara aptitlig, näringsrik och om möjligt ge utrymme för valfrihet. Råvaran är förstås viktig och vi vill att kommunen gärna genom matlust fortsätter arbeta för att öka andelen närproducerade råvaror (vegetabiliska och animaliska).

Personalen är äldreomsorgens viktigaste resurs. Kommunen har under flera år arbetat för att förbättra personalens arbetsvillkor genom att exempelvis öka grundbemanningen och brukartiden, erbjuda heltidsanställning och utbildning under arbetstid. Andra viktiga insatser är arbete för ett stärkt chefskap och en mer effektiv schemaläggning.

Inom äldreomsorgen ser vi hur anställda i alltför hög grad utöver sitt eget viktiga arbete också blir ansvariga för att hjälpa till när det svenska språket hos kollegor brister. Kommunen behöver fortsätta ta ansvar för att kunna anställa personal med ofullständiga kunskaper i svenska språket och samtidigt garantera att medarbetare inte ska vara huvudansvariga för sina arbetskamraters språkutveckling.

En viktig del av kommunens uppdrag är att se till att alla medborgare får det stöd de har behov av och rätt till. Alla ska i största möjliga utsträckning ha tillgång till sitt språk, staden, kommundelarna och landsbygden, jobb, bostad och kultur- och fritidsupplevelser.

Grunden för ett starkt skyddsnät är en väl fungerande organisation kring styrning och handläggning av beslut. Alla personer med funktionsnedsättning ska med stöd så långt som möjligt kunna leva ett självständigt liv utifrån sina egna förutsättningar. Ett nytt gruppboende för LSS i egen regi stod klart under 2022 och de boende har nu flyttat in. I kommunen finns en stor andel idéburna verksamheter som arbetar med funktionsnedsatta personer. Det är viktigt kommunen har ett gott samarbete med dessa för att tillvarata kompetens och erfarenhet som kommer brukarna till godo.

Det sociala arbetet, exempelvis för de med en missbruksproblematik, är fortsatt viktigt, liksom det förebyggande arbetet mot suicid.

Relaterade program och planer:

- Funktionshinderspolitisk strategi 2023–2027 (under framtagande)
- Handlingsplan för funktionshinderfrågor 2023–2027 (under framtagande)

4.3 Säkerhet och trygghet för alla invånare

Södertälje ska vara en trygg och säker kommun för alla invånare. Trygghet är mångfacetterat och kan innebära allt från att inte vara rädd när man rör sig utomhus under kvällstid, att inte bli diskriminerad eller att välfärden finns där när omständigheterna i livet kräver det. Trygghet innebär även att samhällssystemen är starka nog att stå emot organiserad brottslighet och arbeta förebyggande.

I Södertälje kommun finns flera så kallade särskilt utsatta områden som polisen prioriterar i sitt arbete mot organiserad brottslighet. Arbetet mot den organiserade brottsligheten har pågått under drygt tio år och kommer att fortsätta.

Södertälje kommun är mitt uppe i ett långsiktigt arbete med att göra det svårare för den grova organiserade brottsligheten utifrån de verksamheter kommunen ansvarar för. Alla våra medarbetare ska utbildas i att upptäcka exempelvis otillbörlig påverkan, tystnadskultur eller bedrägerier gällande bidrag och beslut. Samarbetet inom kommunorganisationens olika delar samt med andra myndigheter, däribland det viktiga samarbetet med Polisen, ska fördjupas

genom arbetet som går under namnet PAX. Det bygger en organisation med styrka att stå emot angrepp mot våra gemensamma trygghetssystem. Arbetet med att hindra den grova organiserade brottsligheten från att använda sig av politiska beslut, myndighetsbeslut eller kommunala bidrag ska fortsätta.

Det är viktigt att förvaltningen och den politiska organisationen gemensamt över partigränser även fortsättningsvis på alla sätt står bakom samarbetet med Polisen.

Vi har sedan ett flertal år en markanvisningspolicy som ska förhindra att den grova organiserade brottsligheten köper fastigheter av kommunen i syfte att tvätta pengar eller för att hyra ut lägenheter på den svarta bostadsmarknaden. Genom ordning och reda kan vi motverka detta stora problem.

Trygghet innebär även att ingen ska utsättas för diskriminering oavsett ålder, kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, funktionsnedsättning, etnisk tillhörighet eller religion eller annan trosuppfattning. Därför fortsätter vi med det jämställdhetsarbete som ska genomsyra kommunens alla verksamheter. HBTQI-personer är en särskilt utsatt grupp och det är viktigt att alla kommunens verksamheter utvecklas till att bli mer inkluderande. Arbetet mot våld i nära relationer fortsätter, genom såväl fortsatt och fördjupat samarbete med Polisen som lokalinvesteringar.

En kartläggning av hur hedersrelaterade begränsningar påverkar människors liv har presenterats under 2022. Södertälje kommun ska genomgripande arbeta för att förhindra och bryta hedersstrukturer, både genom kommunens egna verksamheter och i samarbete med andra aktörer. Kommunen är en stor bidragsgivare till Södertäljejourerna och vi fortsätter att fördjupa och utveckla samverkansformerna.

Osäkerhet finns kring förändringar av reglerna kring skyddade boenden för våldsutsatta under 2023 (tillståndsplikt, högre kvalitetskrav och stärkt barnrättsperspektiv) vilket med stor sannolikhet medför ökade kostnader för sådan verksamhet. Vi vill uppmärksamma att det kan bli nya kostnader som behöver finansieras redan under 2023.

Under fyra år med Centerpartiet i kommunens ledning har arbetet med att hela Södertälje ska vara rent, snyggt och tryggt varit prioriterat. Det har varit framgångsrikt men utmaningar kvarstår i detta eviga arbete. Det är därför fortsatt viktigt att vi arbetar med detta i våra grönområden, parker, torg och gatumiljöer i alla våra stadsdelar, kommundelar och i stadskärnan. Rent och snyggt skapar trygghet. Tidigare beslutade prioriteringar som att avslöja och motverka otillåten markanvändning, sopdumpning vid återvinningsstationer och i naturen fortsätter. Upplysning om återvinning och om hur privatpersoner och företag ska hantera sitt avfall rätt sker kontinuerligt liksom insatserna mot nedskräpning i centrum med särskilt fokus på cigarettfimpar.

4.4 Segregation och integration

Södertälje kommun hanterar segregationens effekter i många av våra verksamheter. Det viktigaste är att skolan kan ge en god undervisning till alla barn och ungdomar så att de kan göra egna stabila livsval för framtiden. Det är vår största prioritering. Familjecentralerna är också viktiga platser där familjer kan få stöd i möten med kommunen och regionen. I Hovsjö har nyligen kommunens andra familjecentral öppnat och vårt mål är att, tillsammans med regionen, öppna fler.

Alla som bor i kommunen ska ha goda livsvillkor och möjlighet till en god etablering. Södertälje har i många år haft ett mycket högt flyktingmottagande och detta har varit en stor del av kommunens befolkningstillväxt. Under kriget i Irak och under kriget i Syrien hade vi Sveriges per capita högsta flyktingmottagande. Alla som kommit som asylsökande till vår kommun har kommit

genom att välja EBO och därmed har kommunen inte kunnat ha kontroll över att de fått ett ordnat boende. Alltför många har hamnat i olovliga hyreskontrakt i något av Södertäljes mest eftersatta bostadsområden. Detta ofta otrygga sätt att starta livet i Sverige har gjort det svårt för många att lära sig svenska och så småningom få ett arbete. Vi har därför drivit frågan om avskaffande av EBO-lagen.

Södertälje har en lång historik av arbetskraftsinvandring vilket varit viktigt för våra stora företag. I nuläget ser vi samtidigt en växande problematik där personer som fått arbetstillstånd kan ha oklara arbetsförhållanden där de utnyttjas av oseriösa aktörer och bor i segregerade miljöer. Södertälje kommun samarbetar med Skatteverket och Göteborgs kommun i ett nationellt projekt mot olovlig andrahandsuthyrning. Vi medverkar också i ett samarbete med fem andra kommuner, Polisen och Skatteverket när det gäller olovlig andrahandsuthyrning kopplat till grov organiserad brottslighet.

Att kunna få ett arbete är en viktig del av att etableras.-Att bryta arbetslöshet och få en egen försörjning är en av de viktigaste integrationsåtgärderna. Staten har huvudansvaret för arbetsmarknadspolitiken men kommunen tar ansvar för att få ut personer som står längre från arbetsmarknaden i arbetslivet genom sin arbetsmarknadsenhet. Det gynnar kommunen och varje medborgare att man har en möjlighet till egen försörjning. Det kommunala bolaget Telge Tillväxt fortsätter och expanderar arbetet med att få långtidsarbetslösa utrikesfödda kvinnor i arbete eller studier. En annan viktig faktor för att bryta långtidsarbetslöshet är en välfungerande vuxenutbildning. Samarbetet med Arbetsförmedlingen är fortsatt viktigt för att på sikt sänka arbetslösheten i kommunen. I Arbetsförmedlingens nya organisation är också samarbete med privata utförare ett tydligt inslag.

För en bra integration krävs att hela samhället är starkt. Utmaningarna är stora men vi tar oss an alla svårigheter och vi gör det tillsammans.

4.5 Klimat och miljö

Klimatförändringarna och minskad biologisk mångfald hotar en hållbar utveckling och oroar många människor. Konsekvenserna kommer vara stora för framtida generationers hälsa och överlevnad. För att nå FN:s hållbarhetsmål för år 2030 och Sveriges nationella miljömål behöver kommunen stärka det strategiska miljö- och klimatarbetet och arbeta effektivt utifrån den nya miljö- och klimatstrategin. Alla kommunens verksamheter måste öka sina ansträngningar för att nå de uppsatta klimat- och miljömålen, bland annat i sina upphandlingar och sin ordinarie verksamhet. En möjlighet att använda koldioxidbudget som verktyg i klimatarbetet ska ses över.

Elektrifiering och energiproduktion är centrala delar av klimatpolitiken. Den lokala energiproduktionen utökas genom satsningar på solceller på kommunkoncernens tak och en solcellspark på deponin som sluttäcks i Tveta utreds. Utbyggnaden av laddinfrastruktur för fordon växlas upp under budgetperioden i samarbete med lämpliga marknadsaktörer.

Arbetet med att minska plastanvändningen i alla verksamheter ska fortsätta, som en del av att nå målet om en fossilfri kommun. Samarbetet med företag och andra aktörer för att nå klimatmålen ska utvecklas och leda till att utsläppen som bidrar till klimatförändringar minskar. Kommunikationen med medborgarna är viktig för att skapa delaktighet och underlätta för fler att leva hållbart. Kommunen arbetar också för att få så kallade negativa utsläpp. Genom att använda den biokol som kommunen nu producerar, omvandlas invånarnas trädgårdsavfall till negativa utsläpp. På Söderenergi pågår också ett spännande arbete med Bio-CCS vid Igelstaverket som på sikt kan generera väldigt stora negativa utsläpp.

Koldioxidutsläpp från transporter bidrar mycket till klimatförändringarna. Ökat resande med kollektivtrafik, utbyggd laddningsinfrastruktur och åtgärder för att främja cykling är delar av lösningen för att minska klimatutsläppen. Kommunens fastighetsbolag ska minska klimatbelastningen i sitt fastighetsbestånd, vilket bland annat kan ske genom att energieffektivisera, bygga resurseffektivt och att överväga att använda trä som konstruktionsmaterial vid nybyggnation.

Södertälje kommun ska ligga i framkant inom ekologisk hållbarhet. Den kompetens och utvecklingskraft som finns i kommunen kring hållbara livsmedel ska tas tillvara och kommunen ska fortsätta utvecklas som nod för hållbar livsmedelsutveckling. Kommunen har varit en av de första i Sverige med att ta fram en pollineringsplan för att förbättra förutsättningarna för pollinerande insekter. Detta arbete ska fortsätta. Ett annat viktigt miljöarbete handlar om att Södertälje ska vara fritt från skadliga kemiska ämnen som påverkar miljö eller människa negativt.

Vår konsumtion är kopplad till många miljöproblem och därför är arbetet med resurs- och avfallshantering en viktig del i miljöarbetet. Återanvändning och återvinning behöver utvecklas för att minska onödig resursanvändning som orsakar utsläpp. När kommunen växer behöver vi säkerställa att viktiga grönområden bevaras och att ekosystemtjänster ingår i samhällsbygget. Investeringsmedel till ekosystemtjänster ligger kvar och arbetet med att anlägga fler våtmarker förstärks. I sjöarna Måsnaren, Uttran, Kyrksjön och Sillen kommer insatser för att förbättra vattenkvaliteten att genomföras under budgetperioden. En ny våtmark ska utredas som en del av att utveckla entrén till Hölö.

4.6 Ett aktivt och framgångsrikt näringsliv

Södertälje är på många sätt en attraktiv kommun att bo och verka i. Näringslivet är en livsnerv i Södertälje som är en av få kommuner där kommunen inte är största arbetsgivaren. Här finns stora exportindustrier med hundraåriga anor, ett antal medelstora företag och en mångfald av småföretag vilket ger Södertälje ett starkt och framtidsinriktat näringsliv. Många nya företag startas varje år. Kommunens bemötande gentemot såväl nya som mer etablerade företag ska vara utmärkt och serviceinriktat.

För Södertälje kommun är ett gott företagsklimat och framgångsrikt näringsliv mycket viktigt. Totalt finns över 55 000 arbetstillfällen i Södertälje, vars arbetsmarknad och näringsliv har extremt stor betydelse för svensk export och som nod i en större arbetsmarknadsregion. Utvecklingen av Södertälje Science Park och KTH:s expansion i Södertälje är viktig för industrin, inte bara i vår kommun utan för hela Sverige. Företag ska kunna blomstra i hela kommunen och bidra till staden utveckling, men också till att utveckla kommundelarnas tätorter och hela kommunens landsbygd. Kommunen ska på flera sätt bidra till att näringslivet kan fortsätta växa.

I Södertälje ska det finnas en vuxenutbildning av hög kvalitet som strävar efter att ge människor fortbildning. Vi ska ha ett brett utbud av program och kurser och ha verksamhet både i egen regi och i samverkan med andra utbildningsanordnare. Det är av särskild vikt att vuxenutbildningen bidrar till att fler har tillräckligt goda svenskunskaper för arbetsmarknaden i närområdet.

Kommunkoncernen ska ligga i framkant när det gäller omställning till hållbar produktion av varor och tjänster. Här finns en möjlighet till framtida affärer och nya jobb.

Det är viktigt att näringslivet får tillgång till de kompetenser de behöver. Därför är det bland annat viktigt att nyanlända snabbt får kontakt med Arbetsförmedlingen och kommer igång med språk- och jobbinsatser. De nyanländas kompetenser och utbildningar ska tas till vara.

Södertälje har ett strategiskt läge gällande infrastruktur, geografi och demografi som matchas mot näringslivets behov. Omkring 2,3 miljoner människor når Södertälje kommun inom en timme tack vare två Europavägar och flertalet tågstationer för såväl pendel- som regional- och fjärrtrafik. Södertälje har även en stor internationell hamn och inte mindre än tre internationella flygplatser inom en timmes resväg. Detta gör Södertälje till en attraktiv plats för såväl utveckling av befintligt näringsliv som nyetableringar. Det finns några hinder, varav en viktig del handlar om infrastruktur och möjligheten att färdas genom Södertälje. Problem med trängsel och sårbarhet på bron över E4, som tydliggjordes vid haveriet efter trafikolyckan 2016, visar hur viktigt det är med åtgärder för att säkerställa tillgängligheten till Stockholmsregionen.

Näringslivsstrategin ska genomföras och aktualiseras. Tillgänglighet, bemötande och professionalitet ska vara utgångspunkten i mötet med företag och förståelsen för företagares villkor måste förbättras i alla delar av den kommunala verksamheten. Där finns också helt nödvändiga målsättningar om att ta fram exploateringsbar mark, detaljplanerad efter företagets behov, fortsatt på Almnäs men också i Moraberg, nuvarande bergkrossen, och Södertuna. I det senare finns det ett stort privat område som också måste få chans att exploatera sin mark. Här finns det logistikfördelar som gör marken ur miljösynpunkt lämplig att exploatera samtidigt som det kommer nya arbetstillfällen till Järna, en närodlad arbetsmarknad med cykelavstånd till jobbet.

Näringslivet ska vara starkt och bidra till nya arbetstillfällen, bättre service och tillväxt i Södertälje kommun samt generera exportintäkter för Sverige. Hållbarhet är ett centralt perspektiv när vi ska förverkliga ambitionerna om att hela Södertälje ska växa. Genom MatLust ska en hållbar livsmedelsnäring, med koppling till miljö och hälsa, främjas.

I Södertälje kommun har besöksnäringen ett spännande utbud. Vår stadskärna, mindre tätorter och vår stora landsbygd erbjuder besöksmål för shopping, mat, fika, bad, friluftsliv och kultur. I kommunen finns något för alla människor. På Torekällberget kan man lära sig om Södertäljes historia. Vill man utforska och experimentera är Tom Tits Experiment det självklara valet för hela familjen. Centralt i Södertälje med närhet till både stadskärnan, pendeltåg och naturen ligger Södertäljes nyrenoverade gästhamn. Här i Centerpartiets förslag till budget utvecklar vi detta ytterligare under avsnittet landsbygd.

4.7 Samhällsplanering, byggande och centrumutveckling

Södertälje växer, med företag som etableras och växer i Södertälje, och många nya bostäder som färdigställda de senaste åren samtidigt som ytterligare planeras. Tillväxttakten innebär att efterfrågan på verksamhetsmark, för såväl näringsliv som samhällsfastigheter, kommer fortsätta vara hög. Det innebär också en ökad belastning för Södertäljes mark- och vattenområden. Översiktsplanen pekar tydligt ut förtätning och att koppla samman kommunens olika tätorter och stadsdelar. Förtätningen sker utifrån utgångspunkten att parker och grönområden är viktiga förutsättningar för en hållbar stadsutveckling. Arbetet med att ta fram en ny översiktsplan är beslutat och har påbörjats.

Planering och byggande ska vara resurseffektivt, miljövänligt och utformas så att det bidrar till en positiv stadsbild och livet i samhället. Den nyligen antagna arkitekturstrategin är en viktig del i arbetet med den framtida utvecklingen av våra livsmiljöer. Ett systematiskt arbete med att förbättra tillgängligheten är nödvändigt för att alla ska kunna röra sig i samhället på lika villkor.

Målbilden om 20 000 nya bostäder till 2036 blir också fortsatt central. Nya bostäder i staden och övriga tätorter och på landsbygden i kommunen planeras utifrån kvalitet och hållbarhet. Kommunen ska fortsätta bygga bostäder i olika upplåtelseformer.

I snabbt växande stadsdelar så som till exempel Glasberga, Östertälje (Igelsta strand) och Kallfors i Järna behöver frågor om kommunal service så som förskolor, skolor, fritidsgårdar och äldreboenden och även möjlighet till rörelse och rekreation exempelvis lekparkar och grönytor i närheten lyftas.

Luffföroreningar, som till exempel PM10-problematiken, är en viktig aspekt i samhällsplaneringen. För att främja människors hälsa fortsätter vi aktivt att arbeta med olika åtgärder, där uppdraget från kommunstyrelsen om att utreda dessa är en viktig utgångspunkt. Koldioxidutsläpp från transporter bidrar mycket till klimatförändringarna. Antalet laddningsbara bilar som säljs i Sverige ökar snabbt och Södertälje kommun behöver säkerställa att laddningsinfrastruktur byggs ut. Extra medel läggs på detta arbete.

Södertälje ska bli en cykelkommun och därför görs investeringar och satsningar enligt cykelplanen i cykelgarage, cykelvägar och andra åtgärder som främjar cykling. Investeringsmedlen till cykelvägar är fortsatt prioriterat, enligt den utbyggnad som cykelplanen föreskriver. Cykelplanen behöver uppdateras och vi föreslår ett uppdrag att göra det till tekniska nämnden,

För att fler ska kunna välja kollektivtrafik som färdmedel till jobb, skola och fritidsaktiviteter behöver den bli mer attraktiv. Därför kommer kommunen tillsammans med region Stockholm att påbörja arbetet kring bland annat stombusslinjer.

En levande stadskärna är viktig för tillväxt i hela kommunen. Vi avsätter medel för att göra Södertälje centrum ännu mer attraktivt och tillgängligt.

Södertälje – staden med vattnet i centrum – ska fortsätta att bli ännu vackrare, trevligare och en plats där medborgare och besökare kan njuta av sin vardag. Marenplan är en viktig del i Södertäljes utveckling. Den lyckade Sommargatan som prövades på Strandgatan ska utvecklas och återkomma 2023 och så småningom som koncept införs på fler ställen. Den omfattande investering som sker under de kommande åren vid och kring Maren, både av kommunen och privata fastighetsägare, samt upprustningen av kajer och promenadstråk, kommer att lyfta området ytterligare. Samtidigt fortsätter satsningen på att göra Stora torget och övriga stadskärnan mer attraktivt och levande med nya verksamheter.

Kommunens samarbete med handlare och fastighetsägare gällande centrumutveckling fortsätter. Det ska vara trevligt och enkelt att besöka centrum för att handla, äta, delta i kulturaktiviteter eller något annat. För utvecklingen i centrum är det viktigt med en god tillgång till kollektivtrafik och att det ska vara enkelt för cyklister och gående. För den som ändå behöver använda bil är det viktigt med goda förutsättningar för parkering. Fri parkering i två timmar kommer att gälla 2023 på tre parkeringsytor i centrum för att stötta besöksnäringen i stadskärnan. Centerpartiet föreslår att kommunen säkerställer att detta kan fortsätta 2024 och framåt genom att finansiera en ramförstärkning till Tekniska nämnden på 5 mkr. Vi vill också påminna om tidigare överenskommelse att bygga nya parkeringsgarage nära stadskärnan och utgår från att den nya majoriteten är beredda att genomföra det tillsammans med i första hand privata exploitörer alternativt med Telge fastigheter AB.

Järna centrum ska fortsätta utvecklas utifrån framtaget gestaltungsprogram och vi fortsätter att investera i Järna centrum för att skapa mötesplatser, mer grönska och estetisk utformning. Järna tätort växer och därför behöver centrum förändras i takt med att fler människor bosätter sig i och runt Järna.

4.8 Landsbygd och natur

En av styrkorna med Södertälje kommun är att det finns både stadsbebyggelse och levande landsbygder i olika kommundelar som var för sig har sin egen identitet. Vi ska värna och utveckla de unika kvaliteter som respektive kommundel har och underlätta för de som vill bo, verka och driva företag på landsbygden. Arbetet med landsbygdsutvecklingen ska fortsätta utifrån landsbygdsstrategin som tagits fram. Fler ska ges möjlighet att bo och verka på landsbygden.

Den mycket stora investering som Södertälje kommun gjort för att bygga ut fiber och bredbandsuppkoppling närmar sig målet att alla som vill ska ha tillgång till detta. För att ha ett fungerande näringsliv och en bra vardag för de som bor på landsbygden är arbetet med att bygga ut fiber och bredbandsuppkoppling mycket viktigt. Kommunen fortsätter att arbeta aktivt med fiberutbyggnad för att förse landsbygdens företag, föreningsliv och boende med bredband.

Besöksnäringen är en viktig del av Södertälje kommuns näringsliv och särskilt på landsbygden finns många besöksmål för våra invånare och besökare från andra delar av landet inte minst i Stockholmsregionen. Kommunen måste därför fortsätta den satsning som gjorts under 2022 på besöksnäringen efter pandemin.

En levande landsbygd behöver ett aktivt föreningsliv. Ett led i detta är att vi fortsätter det av Centerpartiet genomförda stödet till bygdegårdar, mötesplatser och samlingslokaler i kommundelarna. Lokala föreningsmöjligheter att aktivera människor utanför stadskärnan behöver beaktas och uppmuntras. Bygdegårdar och Folkets Hus kan få statligt stöd till investeringar, men dessa förutsätter nästan alltid en komplettering av kommunalt stöd. Därför fortsätter vi att årligen avsätta medel för underhåll av bygdegårdar och Folkets Hus i Mölnbo.

En viktig samarbetspartner är det EU-finansierade LEADER-området som ger stöd till olika utvecklingsprojekt och satsningar på landsbygderna. Södertälje kommun samt Trosa, Nyköpings, Oxelösunds och Salems kommuner är tillsammans med och delfinansierar med det nödvändiga offentliga stödet.

En annan intressant partner är Utflyktsvägen/Gröna kusten som är en förening som samlar besöksnäringen runt den skyltade vägen med namnet Utflyktsvägen mellan Södertälje och Norrköping.

I Enhörna fortgår planerna för bygget av en ny skola vid Vallaskolan. Intresset för kommundelen är stort, men för familjer med äldre barn är det inte alltid ett givet val att flytta hit eftersom det saknas ett högstadium. Järna står under de kommande åren inför en spännande utveckling med fler bostäder och satsningar på att utveckla ett trivsamt levande centrum. Investeringar görs med ett nytt kulturnav med bland annat bibliotek och fritidsgård. Den nya ishallen på Ljungbackens IP kommer att stå klar under 2023 och blir en viktig del för utvecklingen av platsen med idrott och friluftsliv för alla åldrar.

För att upprätthålla infrastrukturen på landsbygden har Centerpartiet fått igenom ett stöd till statsbidragsberättigade enskilda vägar och kraftigt förstärkt stödet till Oaxenfärjan. Nu fortsätter satsningen med bidrag för kommunalt stöd till statsbidragsberättigade enskilda vägar och det förhöjda bidraget till Oaxenfärjan.

Mycket av vår natur finns på landsbygden i form av skog, mark och vattendrag, men även den stadsnära naturen är viktig för rekreation, hälsa och biologisk mångfald. Landsbygd och stad har ett ömsesidigt beroende, inte minst genom livsmedelsförsörjningen. Södertälje har en rik landsbygd med lång tradition för hållbar livsmedelsproduktion och ekologisk odling, vilket skapar möjligheter för en stark landsbygdsutveckling.

Jordbruksmarken ska värnas och medel avsätts för att förbättra de kommunalt ägda jordbruksmarkerna genom täckdikning och dikesrensning, 600 tkr per år i 5 år. Något Centerpartiet arbetat med under flera år som nu förverkligas.

Genom kommunens måltidsverksamhet och odlingsstrategi stärks förutsättningarna att leva hållbart i kommunen. Södertälje är också en skärgårdskommun med rik natur, båtliv och turism.

Kommunen ska ta tillvara det intresse som finns att besöka kommunens reservat och tätortsnära skogar genom att öka tillgänglighet till natur och arbeta med naturvård. Genom kommunens naturreservat värnar vi skogar och marker med höga naturvärden och biologiska mångfald. Tillskottet till Naturskolan ligger kvar och möjliggör för fler barn att få uppleva, lära sig av och få en relation till naturen, som en del av sin skolundervisning. Naturskolan kan också användas för att nå fler målgrupper i samhället, för att sänka tröskeln för fler att vara i naturen.

I kommundelarna föreslår vi insatser för att förändra infarten/entrén till Hölö tätort, utreda förutsättningarna för en obemannad tankstation i Wij-området som ägs och driftas av en privat entreprenör, för olika bränslen och med elladdningsmöjligheter. Vid Oaxens färjeläge på Mörkö vill vi att kommunen tar initiativ till att ett väderskydd byggs för resenärerna och barnen som i ur och skur måste vänta på buss eller färja. En utredning som startades på vårt initiativ om det vi kallar servicestationer har snart genomförts. Vi utgår från och föreslår att en första sådan ska byggas i Mölnbo vid pendeltågsstation. En servicestation är en toalett med möjligheter att fylla på vatten för våra besökare efter tex Sörmlandsleden. I Mölnbo-Vårdinge kommundel föreslår vi också att en utredning startar om det sedan länge efterfrågade vård- och omsorgsboendet. I Enhörna är den viktigaste frågan att skolan byggs (se ovan) och på den plats som Centerpartiet arbetat för nämligen vid Vallaskolan. I Järna kommundel föreslås många insatser i majoritetens budget flera, som vi förhandlat fram, och vi ser med glädje fram emot att de genomförs. Vi föreslår också en mindre investeringspost på 500 tkr/år per kommundel för att själva kunna göra mindre nyinvesteringar under budgetperioden.

4.9 Kultur, folkbildning, idrott och föreningsliv

Kulturen är en drivkraft för den demokratiska utvecklingen eftersom den bidrar till bildning och utgör en arena för samtal och debatt. Kulturen är också en plattform för nya tankar och perspektiv. Det lokala kulturlivet ska främjas och kulturen ska stärkas. Kulturen ska ge plats för den mångfald av erfarenheter som finns i kommunen. Förutsättningarna för våra kulturarbetare och det fria kulturlivet ska vara goda. Därför görs flera satsningar på kultur i budgeten som exempelvis att satsa på att kulturskolan ska möjliggöra för fler barn och unga genom lägre avgifter.

De lyckade lovaktiviteterna fortsätter och medel avsätts för aktiviteter riktade till barn och unga under hela året och som numera heter lovaktiviteter.

Vi har flera fritidsgårdar runt om i kommunen och ytterligare en ny kommer byggas som ska förena Ronna, Lina och Geneta. Vi har professionell personal och våra flexibla och mobila mötesplatser bidrar i synnerhet till vårt goda arbete. Vi fortsätter därför investera pengar i verksamheten till en mobil fritidsgårdsbuss.

Kultur365 gläder många äldre med musik och breddade vyer. Vi fortsätter därför med att avsätta medel för denna viktiga verksamhet.

Södertälje kommun växer snabbt och vårt centrum förändras med nya byggnationer i bland annat Lunakvarteren och med nya samarbetspartners bland fastighetsägarna i centrum. Satsningen på konst i offentliga miljöer fortsätter. Vi bibehåller stödet till bygdegårdarna, mötesplatser och andra samlingslokaler i kommundelarna. Saltskogs Gård har förvärvat av

Södertälje kommun och rustas nu upp för framtida användning. Vi avsätter årligen medel för att upprätthålla en konsthall med kvalitet i Södertälje.

Biblioteken spelar en viktig roll för kulturen, det demokratiska samhället och för att vårda och utveckla språket. Barns och ungas språkutveckling och möjlighet att få tillgång till böcker och bibliotek är av särskild vikt. Därför har vi inrättat en bokbuss som åker runt i hela kommunen. Studieförbunden har traditionellt tagit ett stort ansvar för kultur- och bildningsverksamheten i Södertälje, med många arrangemang och verksamheter. De fortsätter att vara viktiga samarbetspartners för kommunen.

Södertälje är och ska vara en kommun präglad av idrott. Idrottsplatser och anläggningar i hela kommunen, för såväl organiserad som spontan idrott, ska fortsätta att utvecklas. Ett antal viktiga investeringar pågår eller kommer att påbörjas inom kort såsom spontanidrottsplatser, upprustning av sportfältet i Geneta med bland annat en bokningsbar fotbollsplan och upprustning av idrottsplatserna i Järna, Hölö, Mölnbo och Östertälje. Dessutom avsätts medel till projekteringskostnad för tredje isyta i Vasaområdet och för att utreda en lämplig plats för ytterligare idrottshall i Järna. Ett viktigt perspektiv är att säkerställa att investeringar och verksamheter bidrar till målsättningen om ett jämställt och jämlikt idrottsutövande.

Ett livaktigt föreningsliv är viktigt för ett levande samhälle där medborgare kan engagera sig efter intresse på fritiden. Kommunen ska aktivt stödja föreningar med kunskap om hur man ansöker om stöd till sin verksamhet även från andra aktörer än kommunen. Vi lägger extra medel för att stärka kommunens arbete med samverkansöverenskommelse med föreningarna och andra organisationer ytterligare.

Civilsamhället utgör en viktig del av kommunens arbete som en bärande del av samhället och alla aktiviteter som genomförs av föreningar som arbetar med kultur, folkbildning, idrott och friluftsliv bidrar till fysisk och psykisk hälsa, gemenskap och social hållbarhet. Samverkansöverenskommelsen ska revideras, för att tillsammans med civilsamhället möta olika utmaningar i samhället.

Gemenskap utvecklar tillit mellan människor, vilket är centralt i ett demokratiskt samhälle där alla ska känna sig delaktiga. Kommunen arbetar aktivt med att skapa fler möjligheter för kommuninvånarna att vara delaktiga i samhället, genom exempelvis medborgardialoger och digitala verktyg för påverkan. Vi satsar på att skapa fler träffpunkter och samlingslokaler i olika stadsdelar för att ge möjligheter till fler aktiviteter och starkare gemenskap.

5. Nämndspecifik inriktning

Som tidigare angivits ska nämnderna, med undantag av målområdet "Attraktiv arbetsgivare", förhålla sig till kommunfullmäktiges mål i sina verksamhetsplaner genom att förtydliga och konkretisera målen inom ramen för sitt specifika samhällsuppdrag och de målgrupper nämnden ansvarar för.

I nämndernas reglementen har kommunfullmäktige beskrivit vilka samhällsuppdrag som respektive nämnd ansvarar för. Samtliga nämnder förväntas fokusera på att hålla hög kvalitet i de ansvarsområden som angivits i respektive reglemente. Nämnderna förväntas också systematiskt analysera och förbättra sitt arbete inom samtliga ansvarsområden samt prioritera vilka delar av verksamheterna som är viktigast att stärka under budgetperioden. Slutligen anger kommunfullmäktige nedan specifika fokusområden för varje nämnd som de förväntas att särskilt fokusera på under kommande verksamhetsår.

Kommunstyrelsen ska

- Stärka och utveckla sin uppsiktsplikt och strategiska styrning av kommunkoncernen.
- Ge näringslivet förutsättningar att utvecklas genom att möjliggöra företagsmark i attraktiva lägen och utveckla kvaliteten på kommunens service.
- Marknadsföra Södertälje som växande och attraktiv högskoleort.
- Fortsätta det myndighetsgemensamma arbetet mot välfärdsbrott – PAX.
- Utveckla det strategiska miljö- och klimatarbetet i kommunen. Utgångspunkt är FN:s globala hållbarhetsmål, Sveriges nationella miljömål och kommunens planer och riktlinjer på området.
- Säkerställa en bra och effektiv organisation kring arbetet med demokrati, jämställdhet, integration och trygghet/säkerhet.
- Stödja och utveckla förhållningssätt hos personalen som främjar tillväxt och ett positivt bemötande av näringslivet.
- Stärka och utveckla Södertälje som ett attraktivt besöksmål.

Utbildningsnämnderna ska

- Arbeta utifrån det övergripande målet att barn och elever når de mål som finns för förskolan respektive skolan. Alla beslut och aktiviteter ska utgå från detta övergripande mål och genomföras med ett systematiskt kvalitetsarbete som är strategiskt och forskningsbaserat.
- Genomföra en översyn och genomlysning av resursfördelningsmodellen.
 - Öka elevpengen till förskoleklass enligt Centerpartiets förslag
 - Öka satsningarna på NPF i förskolan enligt Centerpartiets förslag
- Fortsätta stärka gymnasieskolan och vuxenutbildningen, särskilt avseende yrkesförberedande program och yrkesutbildningar.

Byggnadsnämnderna ska

- Fortsätta en hållbar samhällsplanering med sikte på nya och växande företag, nya bostäder och offentliga verksamheter. Utgångspunkten är även fortsatt kommunfullmäktiges ställningstagande om 20 000 bostäder i hela kommunen under perioden 2016–2036, vilket även innefattar överenskommelsen med Sverigeförhandlingen om 15 300 bostäder i tätorten.
- Fortsätta arbetet med effektiv och rättssäker handläggning samt agera för att ytterligare stärka tillämpning och regelverk för att utestänga oseriösa aktörer.
- Utveckla och förstärka bemötandefrågorna i myndighetsutövningen.
 - Införa en ökad rådgivning för att hjälpa sökande som t ex drabbas av strandskydd utan betydelse.
 - Med hjälp av bland annat landsbygdsstrategin underlätta för fler att bygga, bo, leva och driva företag på landsbygden

Tekniska nämnderna ska

- Fortsätta arbetet med att skapa trygga miljöer på allmänna platser.
- Fortsätta arbetet med att skapa attraktiva, innehållsrika och välkomnande mötesplatser i kommunens utemiljöer som i stor utsträckning innefattar ekosystemtjänster.
- Utvecklingen av Stora torget som en central mötesplats med restaurang- och folkliv fullföljs
- Det framgångsrika konceptet sommargatan utvecklas 2023
- Utredda hur entrén till Hölö tätort kan utvecklas med promenadstråk och våtmark
- Prioritera arbetet med att förhindra och förebygga nedskräpning och avfallsdumpning.
- Arbeta för långsiktigt hållbar markanvändning.
- Fortsätta det långsiktiga arbetet med att införa en underhållsnivå för beläggningar på gator och cykelvägar som säkrar funktion och livslängd samt skyddar de underliggande tekniska systemen.
- Fortsätta genomförandet av cykelplanen.
- Arbeta systematiskt för att öka tillgången till laddinfrastrukturen för elfordon tillsammans med koncernen, privata fastighetsägare, viktiga samhällsaktörer och företag.
- Fortsätta arbete med att förbättra företagsklimatet.
- Ge näringslivet förutsättningar att utvecklas genom att möjliggöra företagsmark i attraktiva lägen.

Kultur- och fritidsnämnderna ska

- Ha ett tydligt jämställdhetsfokus gällande kultur och idrott.
- Fortsätta utveckla biblioteken, med en tydlig målsättning att nå alla oavsett var du bor eller vilken bakgrund du har.
- Fortsätta utveckla fritidsgårdarnas arbete med en professionell struktur så att attraktiva och välkomnande miljöer skapas för alla.
- Stärka möjligheterna till spontanidrott och träning genom att fortsätta utveckla idrottsplatser, friluftsområden och anläggningar.
- Minska avgifterna, utveckla och intensifiera arbetet med att förstärka framgångsfaktorer för kulturskolan så att fler barn och unga får möjlighet att ta del av utbudet.
- Inom sina ansvarsområden vara med och stärka Södertälje som en attraktiv besöksort.
- Revidera samverkansöverenskommelsen.
- Stimulera kultur- och föreningslivet i kommunen genom dialog och samordning.
- Utveckla mötesplatser i samverkan med föreningslivet, i hela kommunen.
- Utredda konsekvenserna av en avgiftsfri kulturskola.

Äldreomsorgsnämnden ska

- Säkerställa en tillräcklig utbyggnad av vård- och omsorgsboenden samt trygghets-/mellanboenden i hela kommunen.
- Genom ett systematiskt kvalitetsarbete arbeta för att öka utförandegraden samt kvaliteten inom hemtjänsten.
- Utveckla maten och måltidsupplevelsen inom äldreomsorgen.
- Stärka det hälsofrämjande och förebyggande arbetet för äldre, bland annat genom mötesplatser i stads- och kommundelar.
- Genom utvecklingsinsatser öka kompetensen samt språknivån hos omsorgspersonalen.
- Öka den medicinska kompetensen på vård-och omsorgsboendena.

Omsorgsnämnden ska

- Arbeta för att alla barn, ungdomar och vuxna så långt som möjligt utifrån sina egna förutsättningar och med rätt stöd ska kunna leva ett självständigt liv.

Socialnämnden ska

- Fortsätta stärka det förebyggande arbetet kring barn och unga för att säkerställa att social problematik identifieras och att tidiga insatser kan ges.
- Öka insatserna för mer likvärdiga uppväxtvillkor för barn och unga.
- Medverka till att de individer som är en del av nämndens insatser rustas för arbetslivet och får rehabiliteringsinsatser för att stå till arbetsmarknadens förfogade och få stöd att söka arbete i samarbete med arbetsförmedlingen.
- Verka för att etablera fler familjecentraler i samarbete med regionen.
- Medverka till att de individer som är en del av nämndens insatser rustas för att ta del av Arbetsförmedlingens insatser och egen försörjning.
- Säkerställa det fortsatt stabila och långsiktiga samarbetet med Södertäljejourerna.

Miljönämnden ska

- Utveckla naturvården för att tillgängliggöra naturen och friluftslivet för fler och stärka arbetet med kommunala naturreservat.
- Värna om den biologiska mångfalden och värdefulla naturmiljöer.
- Fortsätta utveckla Naturskolan för att nå fler inom skolan och även pröva att nå nya målgrupper för att sänka tröskeln till naturen för fler
- Utveckla kommunens arbete med sjöar och vattendrag och hålla en hög takt i åtgärdsarbetet som till exempel nya våtmarker, med målet att de uppnår god ekologisk status.
- Stärka tillsynen avseende aktörer inom avfallskedjan.
- Bedriva tillsyn på ett effektivt och rättssäkert sätt och med gott bemötande.

6. Uppdrag

Uppdrag till Socialnämnden:

Utred och utvärdera kommunens arbetsmarknadsinsatser för hur fler ska komma i arbete och hur kostnaderna för försörjningsstöd ska kunna minska genom eventuellt ytterligare åtgärder.

Uppdrag till Socialnämnden:

Utred möjligheten att tillsammans med Region Stockholm starta ytterligare familjecentraler i Södertälje, till exempel i Ronna och Fornhöjden.

Uppdrag till Kultur- och Fritidsnämnden

Utred konsekvenserna av en avgiftsfri kulturskola med hänsyn till kvalitet i undervisningen och ett ökat antal barn och ungdomar i verksamheten.

Uppdrag till Äldreomsorgsnämnden

Utred möjligheterna att bygga ett vård- och omsorgsboende i Mölnbo/Långbro

Uppdrag till Hölö-Mörkö kommundelsnämnd

Utred förutsättningarna för att entrén till Hölö tätort ska bli välkomnande och en viktig del av motions- och strövområdet som förlänger idrottsplatsen och skapar en våtmark.

7. Uppföljning

Uppföljning	Omfattning	Behandling i KS/KF
Månadsrapport	-Ekonomisk uppföljning som bygger på månadsbokslut	KS mars KS april KS september KS oktober KS november
Delårsrapport 1 per sista april	-Ekonomisk uppföljning inklusive helårsprognos - Uppföljning av avtalstroheten	KS maj KF juni
Delårsrapport per 31 augusti inkl. helårsprognos	-Ekonomisk uppföljning av driftverksamhet inkl. finansiell analys och helårsprognos -Uppföljning av investeringar -Prognos för God Ekonomisk Hushållning -Uppföljning av KF-mål -Ekonomisk rapport bolagskoncern -Uppföljning av avtalstroheten	KS oktober KF november
Årsredovisning per 31 december	-Ekonomisk uppföljning av driftverksamheten inkl. finansiell analys -Uppföljning av investeringar -Uppföljning av God Ekonomisk Hushållning -Uppföljning av KF-mål -Årsrapport bolagskoncernen -Uppföljning intern kontroll	KS april KF april
Miljöbokslut per 31 december	-Miljö- och klimatprogram	KS april KF april

